

Izhajajo vsako jutro.

Veljajo do konca leta 1918 20 K.

Za četrt leta K 10.—

Mesečno K 3.50.

Posamezna številka 20 v.

Oglasi po dogovoru.

NOVICE

Uredništvo in upravnništvo je v
„Zadružni tiskarni“, Dunajska
cesta št. 7.

Telefona št. 180.

Uredništvo je strankam na razpo-
lago od 6—7. ure zvečer.

Št. 5.

V Ljubljani, nedelja dne 7. julija 1918.

Leto I.

Italijani dalje na- padajo.

Avstrijsko vojno po- ročilo.

Dunaj, 6. julija. (K. u.) Uradno.

Ob izlivu Piave so se tudi včeraj bojevali. Na južnem krilu tamkašnje postojanke nas je mogel sovražnik potisniti proti glavnemu ro-
kavu.

Na beneški gorski fronti se je omejilo vče-
raj delovanje na obeh straneh na topovski ogenj. Danes zjutraj je podvel Italijan v ozemlju Sola-
rolo in pri Asiagu vnovič nove sunke, ki so bili
povsod odbiti.

Šef gen. štaba.

Bern, 4. julija. Francosko časopisje izraža
enodušno nado, da se bo Italijanom posrečilo, z
veliko ofenzivo, ki se v kratkem pričakuje, raz-
bremeniti zahodno fronto. Listi pričakujejo, da
bo laško vojno vodstvo zdaj zastavilo vse raz-
položljive rezerve.

Chiasso, 6. julija. Laški listi skušajo upra-
vičevati slabo napredovanje Italije z neugodnim
terenom, z junaštvom in žilavo vstrajnostjo av-
strijskih čet. Boji so strašno krvavi in se vrše v
močvirjih in bijejo se s slepo strastjo.

Italijansko uradno poročilo.

5. julija. Ob spodnji Piavi je bil zavržen
močan letalski napad sovražnika in uničena so
bila nova odprta središča. Svoje zasedenosti ju-
govzhodno Chiesenuovo in severno Cave Zucher-
ne smo znatno pomaknili naprej, vjeli 419 mož in
pripeljali baterijo 6 havbic in številne strojne
puške. Severo-vzhodno Grappe so vdrla naši od-
delki po artiljerijski pripravi v sovražne jarko na
gorenjem koncu doline Calcino. Sovražnik je re-
agiral z besnim ognjem svojih baterij in izvršil
ljute protinapade, ki so povzročili spopade, ne
pa da bi bili mogli odvzeti nam prednosti, ki
smo si jih priborili pri Saltonu. Okoli 30 vjet-
nikov, med njimi 5 oficirjev, kakor tudi 6 strojnih
pušk smo pripeljali seboj. Na asijski visoki pla-
noti smo zavrnila dva protinapada na hribu Cornu
(Sasso Rosso), pri čemur smo sovražniku priza-
dajali težke izgube. Neki angleški oddelek je pre-
senetil in uničil sovražno postojanko pri Canovu.
Zadnje dni je bilo sestreljenih 10 letal in 3 pri-
vezni zrakoplovi v zračnih bojih.

Nemško vojnoporočilo.

Berlin, 5. julija. Uradno.
Iz velikega glavnega stana poročajo 5. jul.
zvečer: Z bojišč nič novega.

Berlin, 6. julija. (Uradno.) Iz velikega glav-
nega stana poročajo: Zahodno bojišče.

Vojna skupina prestolonaslednika Ruprehta:

Večkratni napadalni poskusi sovražnika za-
hodno Langhemarcqua so se izjalovili.

V bojnem odseku južno od Somme se je
povečalo čez dan topniško delovanje. Zvečer je
oživel tudi na ostali fronti vojne skupine.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Med Aisno in Marne in jugozahodno Reimsa
začasno povišano bojevanje. Močnejši sunki so-
vražnika proti odseku Orlignon so bili zavrženi.
Poizvedovalni boji v Champagne.

Poročnik Bolle je dobil svojo 20. zmago v
zraku.

Ludendorff.

Žrtve obstreljevanja Pariza.

Berolin, 16. julija. Vse žrtve obstreljevanja
Pariza po letalcih in topovih znašajo od 1. janu-
arja naprej 141 mrtvih in 432 ranjenih.

Splošen beg iz Pariza.

Maaz, 6. julija. Iz Pariza beži prebivalstvo
trumoma, a beg ni več reden, ampak ima značaj
panike. Begunci ne morejo vzeti ničesar seboj.
Beže tako brezglavno, kot bi sovražnik stal že
pred vrati Pariza.

Najvišji vojni svet v Parizu.

Pariz, 5. julija. Najvišji vojni svet je imel
sedmo zborovanje, katerega so se udeležili mi-
nistrski predsedniki iz Kanade, Avstralije, Nove
Zelandije in Nevfundlanda in drugi dominioni.
Pretrdesali so kar najnatlačnejše sedanjí položaj
iz vseh vidikov in so storili jako važne sklepe.

Nemški državni zbor o delu podmorskih čolnov.

Berolin, 5. jul. Pri tretjem branju morna-
riškega etaja je centurmov poslanec Pfleger inter-
peliral, glede na izjavo francoskega državnega
podtajnika, da ste dve tretjini nemških podmor-
nikov uničeni, torej več, kakor jih more Nemčija
zgraditi. Na interpelacijo je Kapelle odgovarjal,

da je ta trditev napačna. Tudi Angleži ne govor-
e resnice, ko pravijo, da je dve tretjini podmor-
nikov potopljenih. Ravno nasprotno je res. Naši
Učolni so, kar se tiče konstrukcije in kar se tiče
števila vedno na vrhuncu. Najbolje se razvili njih
uspešno delovanje iz uradno naznanjenih poto-
pitev. Ako se še dandanes od 18 milijonov ton,
kolikor ladijskega prostora ima sovražnik sploh
še na razpolago, potopi dnevno 4—5 ladij, je to
pač jasno znamenje naše moči. Ameriški tajnik
je še 7. maja izjavljal, da časopisne vesti o
popuščanju vojske podmornikov, roče želje in
sanjavost. Dan na dan izgine 4—5 ladij z dra-
gocenim tovorom, moštvo, strelivom, živili, su-
rovinami itd. na morsko dno, tako da v dogled-
nem času ne pride toliko novih ladij iz delavnic,
kolikor jih potopimo. Vsak ameriški vojak, ki
pride v Evropo rabi pri prevozu z opremo in
pritiklinami 6 ton in dobra dnevna oskrba z ži-
vili in strelivom enega moža zahteva dnevno 3
tone ladijskega prostora. Da je vse načine nam pri-
povedujejo sovražniki, na je sedaj U-vojska samo
še „sekatura“ in „nadležnost“. Mi se ne smemo
od takih vesti naših sovražnikov dati motiti. Sa-
moobsebi umevno je, da se uspehi zmanjšajo,
ako se zmanjša promet. Toda končnega uspeha
to ne bo zmanjšalo, kakor nas mimioidoča en-
kratna večja izguba ne bo preplašila. Trdna vo-
lja zmage, ki vodi našo armado od zmage do
zmage, živi tudi v mornarici in zato bodo tudi
naši podmorniki dosegli dano jim zadačo. (Ži-
vahno pritrdjevanje.) Celotni etat se sprejme v
tretjem branju izvemši dveh malih kvot.

Berlin, 5. julija. (Uradno.) Podmorniki v
Sredozemskem morju so izstrelili iz močno zava-
rovanega transporta 4 dragocene parnike (15.000
ton), peti parnik (5000 ton) je, dasi težko poško-
dovan, lahko dospel v pristanišče.

15 milijonov rubljev franc. in angl. denarja kot nagrada Čeho-Slo- vakom.

Berlinska „Vossische Ztg.“ poroča: „Pravda“
prinaša sledečo pozornost vzbujajoče podatke, ki
jih posnema po glasilu čeških komunistov „Pru-
kopnik Svobodi“:

Francoska vlada je dala za protirevolucij-
sko akcijo češko-slovaške bele garde podporo v
znesku 11 milijonov rubljev, angleška vlada pa
3.600.000 rubljev. Gradivo za dokaz te obdol-
žitve je prišlo v roke komunistom po razpadu
češko-slovaškega narodnega sveta v Moskvi. Ob-
dolžnica izkazuje, da je prejela 7. marca 1918
moskovska sekcija od francoskega konzula prvi
obrok, skupno tri milijone rubljev, ki je bil iz-
plačan nekemu g. Sip. Nadaljnji milijon je pre-
jel 26. marca podpredsednik češko-slovaškega
narodnega sveta Czermak, ki so ga medtem
boljševiki zaprli. Nadaljnji obroki so bili izplačani
obema voditeljema Čehov po neki tretji osebi
ob raznih rokkih, i. s. od francoske vlade skupaj
11.138.000 rubljev, od angleškega konzula 80.000
funtov šterlingov.

Do njihovega odkritega protirevolucionar-
nega nastopa so sprejemali vojaki češko-slovaške
legije mesečno plačo 5 rubljev. Od prvega dne
protirevolucije pa je bila zvišana plača na 200
rubljev. Častnikom so bile izročene — večje
svote.

Vsled tega velikopoteznega podkupovanja
je zelo kompromitirano tudi ime Masaryka. V
širših krogih demokracije so bili dozdaj mnenja,
da je Masaryk nasprotnik češko-slovaškega vme-
šavanja v notranje zadeve Rusije. Zdaj pa je do-
kazano, da je bilo Masarykovo potovanje v Fran-
cijo v zvezi s prvim velikim izplačilom češko-
slovaškemu narodnemu svetu. Med Čeho-Slovaki
sta tudi dva visoka francoska častnika general
Lavergue in major Verget.

Čeho-Slovaki na Ruskem se hočejo udati?

Kodanj, 6. julija. Velikansko senzacijo je
vzbudila vest, da je Masarykov intimus Prokop
voditeljem Čeho-Slovakov polagal na srce, da
naj odložijo orožje in se sporazumejo s sovjetom.
Tozadevna pogajanja so baje v teku.

Nade antante.

Genova, 5. julija. Vlada boljševikov gre k
kraju, Rusija bo ustvarila s pomočjo alirancev
in sibirске republike novo fronto.

Japonska o svoji udeležbi v svetovni vojni.

New-Jork, 5. julija. Reuter poroča: Japon-
ski veleposlanik baron Ishii je imel govor v Fair-
havenu (Massachusetts) govor, v katerem je ob-
ljubil, da se bo Japonska docela udeleževala
vojne na tak način, ki bo po njenem mnenju
najučinkovitej in najbolj pripomogel do uspeha.
Vesti, po katerih bi se mogla Nemčija zopet pri-
bližati Japonski, označuje kot nemške spletke, ki
imajo namen, razdružiti alirance. Vleposlanik je
nato sporočil sledečo poslanico japonskega na-
roda ljudstvu Združenih držav: Mi Vam zaupamo

in Vas ljubimo. Če dovolite, bomo vse prihodnje
čase v lojalni in dobri tovarišiji hodili ob vaši
strani.

Rusija za intervencijo Nemčije proti Japoncem in Angležem.

Berolin. Sovjetska vlada je sklicala izvan-
redno sejo, da ukrene potrebne korake proti pri-
hodu Japoncev. Ako se bodo Angleži in Japonci
mešali v ruske zadeve, bo Rusija prosila Nemčijo
za intervencijo.

Budimpešta, 6. julija. Kakor se je izjavil
Janescu, je pravi rumunski kralj še vedno Bratlanu.

Ruska mobilizacija ni naper- jena proti osred. državam.

Kodanj, 6. julija. Član ruskega mornari-
škega odbora Raskolnikov je izjavil, da vladajo
med osrednjimi državami in Rusijo dobri odno-
šaji in da ruska mobilizacija ni naperjena proti
Nemčiji, ampak da so jo odredili zato, da varu-
jejo notranjo varnost in da so pred prekucijami
zavarovani.

Dogodki ob murmanskim obali.

Moskva, 3. julija. (Zakasnjeno.) Trocki raz-
glaša v ukazu: Na murman-skem obrežju so kljub
ugovoru ljudskega komisarja pristale tuje vo-
jaške čete. Sovjet mi je ukazal, da odpošjem
zato tje kaj primerno četo, da branim obal in ši-
tim inozemce. Zato odrejam: 1. Kdor zunan-
jim (tujim) tajnikom pomaga naravnost ali prikrito,
je izdajalec in bo usmrčen, 2. transport vojnih
ujetnikov, naj bodo oboroženi ali ne, v Arhangelsk
je prepovedan in bo po vojnem pravu vsak sojen,
kdor ga bo pospeševal. 3. Ob obali morja ne
sme bivati brez dovoljenja državnega vojnega
ministrstva noben Rus in noben inozemec. Potniki,
ki gredo brez dovoljenja na obal, bodo sojeni.

Politični položaj.

Dunaj, 5. julija.

Dne 16. julija se snide državni zbor — ve-
čine za državne potrebščine (proračun in vojni
kredit) pa ni Seidler ima za tozadevne pred-
loge v poslanski zbornici komaj 200 glasov in to
je manjšina.

Ker so se Čehi in Jugoslavlani iz vsega po-
četka sami izključili iz vsakega pozitivnega upo-
števanja, tiči trenutni notranjopolitični problem v
tem, pridobiti Poljake za navedene predloge.
Okoli tega se sedaj vse suče. A Poljaki se trdno
drže svojega klubovega sklepa, da Seidlerju
ne dovolijo državnih potreb. Iz vsega njiho-
vega držanja se pa vidi, da bi to stališče spre-
menili takoj, če dobe obvezno zagotovilo, da
Galicijska ostane „nerazdeljena“, i. j. da Ukra-
jinci ostanejo slejkoprej pod poljsko nadvlado.
Če bi vlada ugodila tej zahtevi, bi pa takoj od-
skočili Ukrajinci in bi začeli boj do skrajnosti v
parlamentu in izven parlamenta. Vsaj tako napo-
vedujejo Ukrajinci sami. Tako je trenutno večin-
ski problem istoveten s poljsko-ruskim pro-
blemom. Ker se pa posledni ne da rešiti tako,
da so zadovoljni Poljaki in Rusini (Ukrajinci) in
bi vendar le sporazumna rešitev rodila zaželen-
i uspeh — je večina za državne potrebe v
poslanski zbornici več kot negotova.

Misli in dela se sicer tudi na to, da bi
nemški socialisti pripomogli do večine. —
Toda v tem oziru ni mnogo upanja, ker morajo
socialistični poslanci resno računati z radikalnim
razpoloženjem svojih volilcev. Čim dalje traja
vojna, tem bolj naraščajo najradikalnejše struje
v socialističnih masah. — Zelodvomljivo, je če
ima vlada na to stran kaj upanja.

Po presoji celotnega položaja se mora skle-
pati, da Seidler ne dobi večine za državne po-
trebe in skoraj gotovo se tudi on sam tega zaveda.
Ce pa je temu tako, nastane vprašanje: Kaj
potem?

Potem doseže kriza svoj višek
in sicer v poostreni obliki.

Najmerodajnejši faktor v državi, krona, ima
potem znova odločevati.

Krona je pa že pri rešitvi zadnje krize, ko
je odklonila Seidlerjevo ostavko, jasno označila
svoje stališče in to je: Državne potrebe se ne do-
voljujejo vladi, temveč državi.

Logična posledica tega stališča bi bila, da
če parlament državne potrebe odkloni, bukne
kriza parlamenta in sicer to pot z vso ostrostjo.

Misliti je tedaj resno na alternativo: Ali se
bo v zadnjem trenutku vendarle našla večina za
državne potrebe — ali je pa računati z
daljšo neparlamentarno dobo za toliko
časa, da se ustalijo notranje razmere.

Druga polovica julija lahko postane zgodo-
vinska za notranji razvoj Avstrije...

Odstavljeni Conci.

Inomost, 5. julija. (K. u.) Njegovo Veli-
čanstvo cesar je z Najvišjim odlokom z dne
22. julija 1918 deželnega odbornika dr. Henrika
Concija oprostil uradovanja kot prvi namestnik
deželnega glavarja v predsedstvu dež. zbora po-
knežene grofije Tirolske.

Ogrski ministrski svet.

Budimpešta, 6. julija. Danes zjutraj se je
vršil pod predsedstvom Weckerleja ministrski
svet. Popoldan ob 3. uri se je odpeljal Weckerle
na Dunaj, kjer ga sprejme cesar jutri v avdijenci.

Skrivanje za imuniteto.

Budimpešta, 5. julija. (Ogrski kor. urad.)
Imunitetni odsek poslanske zbornice je v svoji
seji obravnaval o treh vlogah glede izgube imu-
nitete. Prva zahteva izročitev poslanca Emerika
Ivanca radi neke kreditne goljufije. Odsek je
sklenil, predlagati poslanski zbornici, da imeno-
vani poslanec izgubi imuniteto. — Poslanec Sie-
fanu Pop-Csicsco naj bi se vzela imuniteta, ker
ni priglasi svojih zalog. Odsek je sklenil, v tem
slučaju predlagati odklonilno. — Poslanca Nik.
Serbana naj bi izročili radi zločina krivega pri-
čevanja. Odsek je sklenil, razveljaviti njegovo
imuniteto.

Proti lažem antante. — Za cesarja!

(Na manif. stac. jskem shodu govoril na Dunaju
nižjeavstrijski dež. odbornik Kunschak.)

Najostudnejša obrekovanja se je izmislil
zlobni svet proti našemu vladarju in njegovi blagi
družici. Nazaslišno je, kar razširja framazonski
tisk proti prevzvišeni naši cesarski dvojici, kateri
podtikujejo, da zavzema stališče proti koristim
države. Namen je prozoren. Z vsemi takimi in
enakimi vestmi hočejo povzročiti zmedo, neza-
upanje, hočejo zrahljati vezi udanosti, spoštovanja
in ljubezni do našega cesarja in cesarice. Hvala
Bogu, da ta perfidna obrekovanja med katoliškimi
Slovenci še niso našla tal. Čujmo, kako lepo jih
je obsodil dunajski dež. odbornik Kunschak v
svojem govoru, ko pravi: Kaj vse je storila naša
cesarska dvojica v tej grozni vojski s svojim
dobrim srcem, da bi pomagala ljudstvu! Ali se
sploh dobi kako dobro delo, kjer ne bi sodelo-
vala naša cesarica Cita? Ali je kak kraj v mon-
arhiji, kjer vlada beda in pomanjkanje, da ga
ne bi obiskal cesar, hoteč na lastne oči se pre-
pričati o vsem? Slišal sem, da se je cesar vrnil
zadnjič skoro napol mrtev domov, ko je obiskal
obubožane češke kraje, da na pol mrtev od za-
losti in ker ga je srce bolelo, ko je videl tako
revščino. Sam je hotel videti vse, tako kakor je
v resnici, ni se pustil voditi v Potemkinove vasi.
Vsak mu je lahko potožil svoje gorje, mati s tre-
sočimi rokami, na pol oblečeni otroci, delavci, ki
so prišli naravnost iz delavnice. Če mu pa morda
niso vsega pokazali, kar je želel, pa to, ni nje-
gova krivda, ampak vsa krivda pade na birokra-
cijo, ki je odgovorna, tako da je vseh 10 mili-
jonov, ki so bili na cesarjevo povelje dovoljeni
za revne kraje, uporabilo kot premija za tiho-
tapstvo in so se vsi poizgubili v nenasišnem žrelu
vojnih oderuhov.

Obrekovanja s kakršnimi se napada cesarska
naša dvojica pa niso samo popolnoma neuteme-
ljena in krivična, ampak imajo tudi najpoderješe
namene. Če jih razširjajo ljudje, o katerih ne mo-
remo reči, da so v službi naših sovražnikov, mo-
ramo te ljudi smatrati za sila nepremišljene;
kajti ti ljudje ne vedo, da se igrajo z ognjem
ter ne razumejo, da je za nas le ena možnost,
preživeti ta strašni čas, v edinosti s cesarjem in
ljudstvom, da imamo bodočnost le pod vlado
našega dobrega cesarja in cesarice.

Vemo, da je Anglija povzročila svojemu za-
vezniku, ruskemu carju revolucijo v njegovi de-
želi. Slično, kakor na Ruskem, želi tudi pri nas
napraviti revolucijo. Že se kažejo znaki za to.
Eden je gotovo tudi ta, da hoče z obrekovanji
omajati čut pokorščine zvestobe in ljubezni do
kronanih glav. Poslušajte se v ta namen podkup-
ljenih kreatur. In pogledmo si vse te ljudi natan-
čneje! So to isti, ki so se pokazali že za časa
Kristusovega življenja, ko je že na njih povelje
Poncij Pilat v Jeruzalemu obsodil zveličarja. Oba,
naš cesar in cesarica sta tem ljudem preveč po-
božna, preveč religiozna in ker dajeta našemu
ljudstvu s tem dobre zglede, morata tudi napram
ljudstvu priti v slabo luč. Prostopadnost je to,
ki vnema in začinja ta boj med ljudstvom. Fra-
mazonstvo v boju proti katoliški Avstriji, ki bi
jo radi spravili iz svetovne zgodovine, to Avstrijo,
ki jim zapira pot do zmagoslavja. Naše geslo v
teh časih pa bodi: Glavo po konci in mirno kri!
Ne pustimo se poteptati z vsem tem, kar nas
tlača sedaj v teh hudih časih, da ne zgubimo po-
gleda v zlato bodočnost. Naša ljubezen do na-
šega cesarja in njegove preblago družice se ne da
omajati. Trdno ko skala so vkoreninjene v nas
vdanost, spoštovanje in ljubezen do naše vladar-
ske hiše. Živio cesar Karol, živila naša mati ce-
sarica Cita!

Velika nesreča na dunajski električni železnici.

Dunaj, 7. julija. Včeraj v soboto sta vsled
slabe zavoze na vogalu Lerchenfeldergürtel in
Thalia-česte trčila 2 tramvajska vozova s tako
silo skupaj, da sta popolnoma razbita. 33 ljudi
je težko ranjenih.

Kaj je z mirom?

Genf, 5. julija. Socialistični listi poročajo, da so sklenila francoska rudarska društva sindikalistične smeri, zahtevati od min. predsednika Clemenceau objavo mirovnih ciljev in pospeševati mirovno prizadevanje, kakor so jih započeli državniki na Dunaju in v Berlinu. „Humanite“ poroča, da se bo pečal drugi teden novi vojni posvet z dunajskimi in berlinskimi govori o vojnih smotih.

Genf, 4. julija. Ker tvori tema o miru danes splošno govorico Francozov, ni čudno, da se s časnikarsko raco o dozdnevem mirovnem posredovanju španskega kralja resno bavijo najširši francoski krogi. To vest časopisje zopet in zopet obnavlja in za vsebino tiči dozdnevno Briand. Pozornost vzbuja, ker pariško časopisje docela molči o manifestu sindikalistov. Glavni tema je Kerenski, ki ga vsi Francozi precej ostro napadajo.

Haag, 6. julija. Socialno-demokratski listi pozdravljajo izid volitev in izjavljajo, da bodo tudi v bodoče najstrožje pazili na to, da se Holandska ne vpleče v vojsko in da ostane Nizozemska nevtralna.

Stockholm, 6. julija. Senat je sklenil, že oproščene letnike 1892—1896 zopet poklicati pod orožje, baje, ker se boje nemirov na severu.

Washington, 4. julija. (K. u.) Reuter poroča:

Predsednik Wilson je imel govor ob grobu Washingtona v Mond Vernon, v katerem je med drugim dejal:

Sporazumni narodi se vojskujejo za sledeče cilje, ki se morajo uresničiti, preden more priti do miru:

1. Uničenje vsake samovolje in moči, ki lahko že sama po sebi in na tihem moti svetovni mir, in če se ne more zdaj uničiti, se mora vsaj potlačiti do dejanske nemoci.

2. Uravnanje vseh vprašanj, teritorialnih kakor tudi suverenih, gospodarskih in političnih vprašanj na podlagi prostega sprejema take uredbe potom ljudstva, ki je pri tem neposredno prizadeto, ne pa na podlagi materialnega interesa ali običajne kategorizacije drugega ljudstva, ki želi drugega ljudstva, ki želi drugačno ureditev, da bi razširilo svoj vpliv ali svoje gospostvo.

3. Privolenje vseh narodov, da se dajo voditi po istih osnovnih načelih časti in spoštovanja pred občajnim pravom civilizirane družbe, kakor so v veljavi za posamezne državljane modernih držav, na ta način, da se vse obljube in pogodbe vestno izpolnjujejo in da se ne snujejo nikakoli posebni naklepi in zarote in da se ustvari medsebojno zaupanje na podlagi vzajemnega spoštovanja pred pravom.

4. Ustanovitev mirovne organizacije, ki jamči, da bo celokupna moč prostega naroda preprečila vsaktero kršitev prava in ki ustvarja mirovno razsodišče, kojemu naj bi se predložili vsi mednarodni spori.

Te osnovne smotre lahko izrazimo z eno mislijo: Hrepenimo po gospostvu prava, ustanovljen s privolenjem vladanih, oprtem na organizirano mnenje človeštva.

London, 4. julija. „Die Neue Abend“ poroča:

Na zborovanju anglosaške bratovščine je govoril Churchill o izjavi ameriške neodvisnosti z leta 1776. Nemškemu ljudstvu pa se lahko zagotovi, da antanta nima namena, kratiti mu temeljne pravice kakršnih zahteva antanta tudi zase! Kakršnakoli naj že bo zmaga alirancev, nemško ljudstvo je zavarovano po temeljnih načelih za katera se vojskuje antanta.

Churchill je potem nadeljeval: Nečemo nikakega miru, dokler ne priborimo zmage. Nemčija naj se porazi, naj pa tudi ve, da je že premagana. Izjava, ki jo danes, 4. julija, podajamo, ni le izjava neodvisnosti temveč tudi izjava v zvezi z njeno pomoči.

Avstrijske razmere v angleški luči.

Iz Londona poroča haški Courant da razpravlja angleško časopisje o dogodkih v Avstriji, osobito o govoru ogrskega min. predsednika v posebnih dolgih kmentarijih. „Morning Post“ meni, da se v teh dogodkih jasno zrcali pritisk največje napetosti notranjega političnega položaja. Takega notranjega razsula kot na Ruskem se v Avstriji ne sme pričakovati. Tudi „Times“ sviri pred optimističnimi nadami.

London, 6. julija. Položaj na Finskem se hitro izpreminja. Nemške čete štejejo 50.000 mož in njihov cilj je najbrž murmonska železnica.

Po domovini.

Cesarica, ki je pred nekaj dnevi zbolela na influenci, je ozdravela.

„Novice“ so izšle danes v nedeljo, zato pa ne izidejo v ponedeljek zjutraj. Prihodnja številka „Novic“ izide v torek zjutraj.

Iz ljubljanskih listov. Včerajšnji „Slovenski Narod“ je najbrže na zavezniški pritisk iz „Katoliške tiskarne“ prinesel uvodni članek, kjer dokazuje enako nerodno in lažljivo, kakor „Slovenec“, da deželni odbor zahteva od občin, naj se izrečejo proti majniški deklaraciji. Tudi „Narod“ hujša na upor proti višji oblasti — „Slovenec“ od 6. t. m. piše: „Golide strupa brizgajo iz sebe „Novice“, Resnica“ in okrožnice deželnega odbora. V okrožnici od 4. t. m. za vojno posojilo trdi deželni odbor, da so „nekatero občine postale delo žrtve neke sramotne in zlobne agitacije“ proti vojnemu posojilu. Kakor gotovo je ta trditve neresnične, tako je prozoren tudi namen, ki ga imajo ljudje, ki se drže deželnega dvorca: vso deželo vtopiti v gnojnice denuncijacije. To početje je tako, da bo živelo v naši zgodovini in lahko njej prepustimo sodbo.“ — Na to izzivanje izjavljamo, da smo pripravljeni objaviti imena z dokazi!

Iz seje deželnega odbora dne 5. jnl. 1918. Navzoči: predsednik msg. dr. Lampe, dr. Pegan, dr. Triller, dr. Zajec. — Predsednik prečita zahvalo cesarjevo deželnemu odboru za izjavo proti veleizdajalski propagandi dr. Trumbića in tovarišev. Nadzornatelju deželnih uradov Za-

midi se izreče sožalje deželnega odbora k izgubi njegovega sina. Store se važni sklepi glede živinoreje za dobo prihodnjega gospodarstva. Da se omogočijo neobhodno potrebna dela pri osuševanju barja, se dovoli k kreditu 120.000 K, h kateremu prispeva država 60.000 K danega predjuma, tudi od strani dežele 60.000 predjuma, ki se ima deželi vrniti iz stavbnega zaklada, ki se bo uredil potom novega deželnega zakona. Stavbenemu vodstvu se naroči, da iz higijeničnih ozirov večkrat preplavi strugo Ljubljaničje. Za člana obrtnih nadaljevalnih šol v Zagorju in Smartnem se imenujeta Josip Ranzinger, posestnik in mesar v Zagorju in Franc Illovar, krojač in hišni posestnik na Ustju. Društvu za otroško varstvo za ljubljanski sodni okraj se dovoli 2000 K redne podpore. Sklene se dovoliti mestni občini ljubljanski pobiranje kanalskih pristojbin v dosedanj izmeri tudi za l. 1919. proti naknadnemu odobrenju deželnega zbora.

Politik in popularnost. — Montalembert piše: „Dober politik je le tisti, ki zna kljubovati nepopularnosti. Zakaj nepopularnost je vedni delež resničnega prijatelja naroda.“ — Brez komentarja!

C. kr. avstrijska kmetijska družba. Dosedanja nižjeavstrijska c. kr. kmetijska družba se je po spremembi pravil konstituirala kot c. kr. avstrijska kmetijska družba za celotno transkono državno polovico. V glavni odbor je bil za Slovence izvoljen dr. Lampe, za Čeha Jan Sedlak, načelnik „Svaza čeških poljedelskih združenj“ in za Poljake pl. Rasziński, tajnik kmetijskih organizacij v Galiciji. Predsednik družbe je član gosposke zbornice baron Ehrenfels, za podpredsednika je bil izvoljen bivši poljedelski minister baron Zenker (Ceh).

Ukrajinski konji za Kranjsko. Došel je prvi transport ukrajinskih konj, katere bo razdelil deželni odbor kmetovalcem, zlasti tistim, ki so bili po vojnih datavah hudo prizadeti. Razdelitev se bo izvršila v najkrajšem času.

Oddaja sena in slame. Kakor čujemo, severne avstrijske dežele in zlasti nemške ugovarjajo proti načinu predpisovanja kontingentov na posamezne dežele, čeprav se je obremenitev enakomerno izvršila na podlagi ploskev, na katerih se krma prideluje in z ozirom na število živine. Pravijo, da so trikrat preveč obremenjeni in bi radi oddali le toliko kot lani, to je komaj dobrih 10% od kontingenta. Ali naj zopet samo dežele v bližini fronte vse dajo? Baje se je Nemcem revizijo sedaj določenih kontingentov že obljubilo. Pozor!

Občina Devica Marija v Polju je podpisala 9000 K 8. vojnega posojila, vseh voj. posojil pa 100.000 K.

Velika tatvina pri tvrdu Souvan v Ljubljani. Policija je aretovala blagajničarko A. P. in prodajalko K. D., obe uslužbene pri Fran Ks. Souvanu, ker ste svojemu gospodarju ukradle blaga in denarja v znesku 50.000 K.

Vojaške patrulje iščejo zadnje dni po Ljubljani vojaških beguncev ter oseb, ki so v tatin-ske namene preoblečene kot vojaki. Da se patrulji lahko izkažejo, naj imajo vse vojaške osebe, bodisi da redno služijo, ali so na dopustu ali pa oproščene, s seboj legitimacijske papirje. — Patrulje bodo poslovale večkrat in sicer ob ne-napovedanih dneh.

Smrt. Umrl je 5. t. m. opoldne strojnik v Učiteljski tiskarni Pavel Kemperle, stanujoč v Mestnem domu. Pogreb se vrši v nedeljo 7. t. m. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice v dež. bolnici. — V Trstu je umrl Josip Kočevar, skladiščnik južne železnice. — Pri Sv. Luciji ob Soči je umrla g. Jožetu Kobalu, hčerka jedinka Jelica.

Smrt dveh beguncev. V Ljubljani sta umrla Franciška Bizjak, žena železniškega delavca iz Gorice, sedaj stanujoča kot begunka v Zg. Kašlju št. 95 in Ivan Cotič dninar iz Standreža pri Gorici, nazadnje stanujoč v Dev. Mar. v Polju št. 33. Pogreb obeh se vrši v nedeljo 7. t. m. ob pol 2. uri popoldne iz mrtvašnice dež. bolnice.

Prijeta vlomila — dezertirka. Dne 4. t. m. sta vlomila v Tomišlju dva vojaka — ubežnika in vkradla več stvari. Neka prizadeta ženska je osebo zasledovala storilca, — pa jih je na barju zgrešila. Šla je naprej v Ljubljano in je tu za-devo prijavila policijskemu stražniku. Po vestnem in neutrudljivem poizvedovanju se je stražnikoma Grilu in Kavsu posrečilo tatova ob 10. uri ponoči v Jesihovi gostilni na Rudniku izslediti in aretovati. Tatova se imenujeta Friderik Soderc, roj. 1897 v Kupetinci, vojak ubežnik topničarskega polka št. 3 in Jernej Erjavšek, roj. 1898 v Stranju, prostak gorskega strelskega polka št. 2. Ukradene stvari sta imela na barju skrite.

Razmere na glavnem kolodvoru v Ljubljani. Piše se nam: Kdor nima med vojsko opravka po drugih večjih mestih in torej ne pozna cndotnih razmer, bi menil, da vladajo sedaj povsod tako neznosne razmere kakor na ljubljanskem glavnem kolodvoru. Resnici na ljubo moram konstatirati, da je drugod tudi med vojsko neoviran promet. V največji gneči mora občinstvo čakati na vozne listke ure in ure in to večkrat na cesti ob vsakem vremenu. Ko bi se za glavne proge odprli dve blagajni in to nekoliko prej, bi bili nedostatki odpravljani. Kako pa je pri prihodu vlakov, to pa presega že vse meje za varnost občinstva potrebnih razmer. Ako se pripelješ v zadnjih vozovih, treba čakati včasih 20 minut do pol ure, da človek srečno, od vseh strani pošteno osuvan, pride skozi izhod na prosto. V tej gneči jokajo otroci in ljudstvo se preriva sem in tja. Le slučaju je pripisati, da se ni pripetila kaka nesreča, posebno ker se nahajajo med občinstvom razen otrok tudi bolniki in starci. Navedemo naj tukaj samo kakšen naval, dirndaj in nered je vladal pri prihodu gorenjskega vlaka ponoči dne 30. junija t. l. Treba je za četrte ure nastavit še jednega vratarja, odpreti še jeden izhod, ali pa vsaj pri sedanjem izhodu odpreti oba dela vrat, zraven dodeliti za kratek čas še jednega železnicaarja in nastale bi takoj normalne razmere in bilo bi vsem ustreženo. Prosimo g. postajenačelnika, naj poizkusi odpraviti opisane razmere, posebno, ker to ni združeno z nikakimi stroški. Po-brigali naj bi se zato tudi gg. poslanci, posebno zastopnik našega mesta.

Poročil se je g. Janko Bardorfer, urar, z gščno. Angelo Lukniš iz Ljubljane.

Iz sodne službe. Cesar je imenoval prvega državnega pravdnika v Gorici Andreja Jegliča za predsednika okrožnega sodišča v Gorici in de-želnsodnega svetnika ter predstojnika okrajnega sodišča v Pulju Spiridiona Peručič predsednikom okrožnega sodišča v Pulju.

O navtični šoli v Trstu tožijo „Freie Stimmen“, da ta šola ne bo izključno nemška t. j. šola samo za Nemce, ampak šola z nemškim učnim jezikom, v katero se bodo morali sprej-mati tudi učenci drugih narodnosti. „Freie Stim-men“ se boje talentov našega naroda, ki bi pre-kosili nemške gojence.

Višja trgovska šola v Celovcu je dovol-jena. In naše dežele? Nemci vsak dan nekaj dobe, „Jugoslovanski klub“ pa pravi, da noče ničesar!

Dezertir ustrelil vojaškega stražnika. Lov na tatove. — Pretekli dni je neki tat v vojaški obleki vstrelil v Ljubljani v Lattermannovem dre-voredu vojaškega stražnika Prešerna. Vojaške straže so nastopile nato jako ostro in so v ne-deljo ponoči streljali na nekega vojaka, ki na poziv „stoj!“ vojaške straže ni upošteval. V petek so v Ljubljani ulovili 78 sumljivih oseb, deloma v civilni, deloma v vojaški obleki. Pred enim mescem je policijsko ravnateljstvo objavilo sva-rilo, naj se občinstvo ne vmešava v delokrog vo-jaskih straž in patrulj. To svarilo naj občinstvo uvažuje.

Poprava stolnice sv. Justa v Trstu. Iz Trsta nam poročajo: Slovita cerkev sv. Justa v Trstu je močno poškodovana. Znatna zbirka mi-darov se bo uporabila za prozidavo monumen-talne stavbe. Stolni žu-nik msgr. Buttigioni je sporazumno s centralno komisijo za varstvo spo-menikov na Dunaju izročil načrte poprave v iz-delek. Najprej bodo prezidali stene desne stranske ladje.

Sneg v Liki. V Liki je zapadel prejšnji te-den po hribih 20 do 30 cm visok sneg. Letina bo vsled mraza še slabša.

Splošna vrnitev goriških beguncev. No-tranje ministristvo je odredilo, da se od srede julija dalje do zime povrnejo vsi begunci iz Go-riško-Gradišanske v domačijo. Kjer so hiše raz-dejane, bodo v bližini krajev ustanovili begunske naselbine ter bodo begunci dobivali še nadalje vse dosedanje begunske podpore v denarju, obleki itd. Skrb za kolonije se izroči „Ravnatelj-stvu za begunske naselbine na Goriškem s se-dežem v Gorici“. Za begunce, ki nimajo strehe, se začasno postavijo barake. Aprovizacija se bo primerno uredila.

Zastupila se je na grobu svoje matere. Na zagrebškem Mirogoju se je zastupila s for-malinom na grobu svoje matere 27letna Jelka Cuvajeva. Vzrok samomora so družinske razmere.

Velika tatvina je bila izvršena 4. t. m. na Reki. Med 12. in 1. uro podnevi so vlomili ta-tovi v trgovino z zlatino Franca Steinerja in so pokradli dragocenosti v vrednosti pol milijona kron.

Vojni davki v Nemčiji. Glavni odbor nem-škega drž. zbora je sklenil, da se obdačijo vojni dobički, ki presegajo 3000 mark, stopnjevaje s 5 do 50 odstotnim davkom. Razun tega se uvede premoženjski davek na premoženja, ki presegajo 100.000 mark. Premoženjski davek se določi stop-njevaje od 1 do 5 tisočink premoženjske vrednosti.

Železniška nesreča v Hrastniku. Vesti, da je vse nesreče kriv edino le službujoči železniški uradnik g. Vrančič, pač ne odgovarja pravim raz-meram. G. Vrančič je ravnokar preстал tifus in je moral biti vse oslabljen v službi, dasi je javil, da je še bolan in da ne more vstrajati.

Širom sveta.

† P. Avguštin Lehmkuhl. V Valkenburgu na Holandskem je umrl svetovnoznani moralist P. Avguštin Lehmkuhl. Rojen je bil l. 1834 v Hagnu na Westfalskem. Devetnajst let star je stopil v družbo Jezusovo. Po končanih študijah je bil profesor v kolegu Maria-Laach in pozneje tudi v kolegu Dittou-Hall na Angleškem. Od l. 1880 se je posvetil izključno pisateljevanju. Bil je stalen sodrnik vseh važnejših bogoslov-nih revij. Njegovi najvažnejši deli ste „Theologia moralis“ in „Casus conscientiae“, s katerimi si je pridobil svetovno slavo.

Predor pod Rokavskim prekopom. Na trgovinski konferenci alirancev se je danes skle-nilo, da se kmalu začne z gradnjo predora pod Rokavskim prekopom, ki je v načrtu. Tako bi lahko prevozili vlaki v 6 urah iz Pariza v Lon-don. v 20 urah bi se dalo 30.000 ljudi in ravno toliko ton prepeljati.

Ruski prestolonaslednik je baje pred tedni umrl.

Demonstracijska stavka učiteljstva na Češkem se je pričela včeraj. Učitelji zahtevajo od države naj jim pomaga.

Konferenca o vojnih ujetnikih se je včeraj v Haagu zopet otvorila.

Jugoslovani v ameriški vojski. Listi pi-šejo, da je pretirana vest, da bi ameriški Jugo-slovani spravili skupaj za antanto armado 300.000 do 400.000 ljudi. Ameriška jugoslovanska armada ut-gne doseči komaj 100.000 mož. Organizira jo s srbskimi častniki polkovnik srbske armade Pribičević.

Vesti o bombardiranju Berlina beležijo celovške „Freie Stimmen“. Pravijo, da samo po Pragi in med Čehi krožijo vesti, da je 40 do 60 angleških in francoskih letal metalo bombe na Berlin, povzročilo požare in številne človeške žrtve. „Freie Stimmen“ izvajajo, da čeprav je to velika bedarija, jo vendar verjamejo Čehi, kajti neki pregovor pravi: Mi radi verjamemo to, kar hočemo, in po tem pregovoru se ravnamo lahko-vernici Čehi. Tako čitamo v „Slovenskem Narodu“.

Rodovnik ustanovitelja socialne demo-kracije. Karl Marx, soprog grofice Westphalen, ima izredno zanimiv rodovnik. On je po ma-teri in očetu potomec starih rabin-skih rodovin. Ded po očetovem kolenu, Mordechai ali Marx iz rodu Levi, je bil rabinec v Trevirju. Naslednik mu je bil njegov najstarejši sin Samuel, kojega sin je bil zopet rabinec v Gleiwitzu. Drugi sin starega Mordechalja pa. Hirschel ali Henrik, poročen s holandsko ži-

dinjo (rojeno Prešburg), je prestopil kot pravdnik 1824 s svojo družino k protestantizmu. Takrat je bil njegov sin Karl Marx star šele 6 let. „Sele danes“, pravi judovski „Neuzeit“ v svoji junijski številki, „postaja jasno, kako zelo je njegova vse-človeška odrešilna sila vendar le dediščina o-nega ljudstva, iz katerega je telesno in du-ševno izviral.“ Popolnoma prav. Kar je dobri Mordechai iz rodu Levi (Löwy) zapustil svojim pristašem, ni bila le dediščina njegovega ljud-stva, temveč, še natančneje, njegovega rodu. Leviji so najpristnejši judje vseh judov. Torej, odkar je dokazano, da pohaja socialna demo-kracija v direktni liniji od Levijev, postaja mar-sikaj šele prav razumljivo, kakor n. pr. strastni talmudistovski prepir med strankinimi pisatelji. Vse skupaj je le v širšo javnost prenešana ju-dovska šola, v kateri so si pisatelji neprestano v laseh. Delavstvu bo vedno bolj javno, da je po-stalo žrtve judovske sekte, od Mordechalja izvira-jočih Levijev... Tako poroča židovsko časo-pisje ob 100 letnici rojstva tega t. entiranega ustanovitelja socialne demokracije.

Dvakrat oženjen mož umoril svojo prvo ženo. Pri Šibeniku ob Mandaljeni so našli truplo neke ženske na železniški tiru. Dognalo se je, da je umorjenka Marija Pobovac, hči Simona Zagica, ki se je v Šibeniku poročila z Jurijem Pobovcem, mornarjem iz Lukušena pri Zadru. Izvedelo se je nato, da je ta Pobovac dvakrat oženjen. Pobovca so prijeli in kmalu je priznal, da je on umoril svojo prvo ženo. Drugi se je bil oženil leta 1917: na Lastovu z Marijo Šimičev. Vse se čudi, kako se je mogel oženiti dvakrat v tako kratkem času skoro na istem kraju.

Podpisujte 8. vojno posojilo.

Aprovizacija.

Suho sadje na zelene izkaznice A. Stranke na zelene izkaznice A prejmejo suho sadje v ponedeljek dne 8. t. m. pri Mühleisnu na Du-najski cesti. Določen je ta-le red: od 8. do 9. dop. št. 1 do 180, od 9. do 10. št. 181 do 360, od 10. do 11. št. 361 do konca. Stranke dobe za vsako osebo pol kilograma sadja, kilogram stane 1 K.

Suho sadje na zelene izkaznice B. Stranke z zelenimi izkaznicami B prejmejo suho sadje v ponedeljek dne 8. t. m., v torek dne 9. t. m. in v sredo dne 10. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je ta-le red: v ponedeljek dne 8. t. m. pop. od 2. do 3. št. 1 do 200, od 3. do 4. št. 201 do 400, od 4. do 5. št. 401 do 600. V torek dne 9. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 601 do 800, od 9. do 10. št. 801 do 1000, od 10. do 11. št. 1001 do 1200, pop. od 2. do 3. štev. 1201 do 1400, od 3. do 4. št. 1401 do 1600, od 4. do 5. št. 1601 do 1800. V sredo dne 10. t. m. dop. od 8. do 9. št. 1801 do 2000, od 9. do 10. št. 2001 do 2200, od 10. do 11. št. 2201 do konca. Stranke dobe za vsako osebo po 1 kg suhega sadja, kg stane 2 K.

Za civilne vpokoje (tudi vdove in si-rote v Ljubljani), ki so se oglasili za aprovizacno akcijo pri računskem oddelku c. kr. dežele vlade, se bodo delile v ponedeljek in torek, 8. in 9. jul. popoldne testenine, in sicer v ponedeljek stran-kam z začetnimi črkami A—M in v torek ostalim. Blago se bo delilo v skladišču g. P. Pollaka, Emonska cesta 2. Stranke se morajo primerno legitimirati. Na vsako osebo odpade 1 kg po 2 K 20 vin. Denar naj se prinese odštet.

Zabela za l. uradniško skupino. Stranke z izkaznicami l. uradniške skupine prejmejo za-belo v ponedeljek dne 8. t. m. dopoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je ta-le red: pop. od pol 2. do pol 3. št. 1 do 120, od pol 3. do pol 4. št. 121 do 240, od pol 4. do pol 5. št. 241 do 360, od pol 5. do pol 6. štev. 361 do konca. Stranke dobe za vsako osebo po 10 dkg čiste masti in 10 dkg jedilnega loja, kar stane 2 K. Poleg izkaznic l. uradniške skupine je treba prineseti s seboj tudi nakazilo za mast.

Mleko. Stranke, ki imajo izkaznice za mleko, zaznamovane s črkami A ali B in poleg teh iz-kaznice ubožne akcije s črkami A, B, C ali I in II. uradniške skupine, ter so se zglasile radi mleka v pisarni mestne aprovizacije na Poljanski cesti, prejmejo od nedelje dne 7. t. m. dalje mleko po 80 vin. liter v vojni prodajalni v Gosp. ulici. Vse druge stranke bodo prejemale mleko v mlekarnah, katere imajo zapisane na izkaznicah in ga plačevale dražje.

Prodaja vojnih klobas in prekašenega mesa po znižani ceni. Mestna aprovizacija bo prodajala klobase in prekašeno meso v vojni pro-dajalni v Gosposki ulici v ponedeljek dne 8. t. m. popoldne strankam z zeleno izkaznico B št. 1201 do 1500. Vsaka oseba dobi en četrt kg; kg vojnih klobas stane 4 K, kg prekašenega mesa 8 K.

Malo stanovanje se odda obstoječe iz so-bice in kuhinje. Prednost imajo sloji iz mizarske ali vrtnarske stroke. Poizve se na Martinovi c. 16.

Razpis ustanov.

Deželni odbor kranjski je s pridržkom naknadne odobritve deželnega zbora vojvodine Kranjske ustanovil za na Kranjsko pristojne obiskovalce c. kr. navtične šole v Kotoru ali kr. mornariške akademije v Bakru

pet ustanov po 1000 kron, ki se s tem razpisujejo.

Prošnje za eno teh ustanov opremljene s krstnim in domovinskim listom, izkazom o pre-moženju, izkazom o cepljenju koz, dokazilom, da se prošile nahaja na enem izmed obeh gori na-vedenih učnih zavodov oziroma, da mu je spre-jeval na tista zagotovljen, dalje s šolskimi izpri-čevali je vložiti najkasneje do 1. avgusta 1918 pri podpisnem deželnem odboru.

Kranjski deželni odbor.

Kupuite „Novice“.